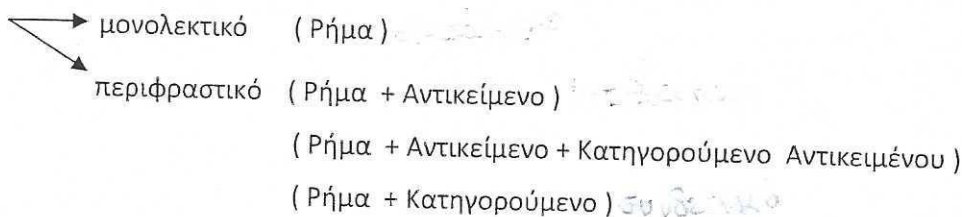

ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΠΡΟΤΑΣΗΣ (= απλή πρόταση)

Υποκείμενο

Κατηγορήμα

ΕΙΔΗ ΡΗΜΑΤΩΝ

1. Ενεργητικό αμετάβατο ρήμα (χωρίς Αντικείμενο ή Κατηγορούμενο)
π.χ. Οἱ ἐχθροὶ ἔφευγον.

2. Ενεργητικό μεταβατικό ρήμα

α) ΜΟΝΟΠΤΩΤΟ ρήμα + Αντικείμενο
π.χ. Ἐπαινοῦμεν τοὺς δικαίους.

β) ΔΙΠΤΩΤΟ ρήμα + Αντικείμενο άμεσο + Αντικείμενο έμμεσο
π.χ. Ἔδωκε τὰ γράμματα τοῖς φίλοις.

γ) ρήμα + Αντικείμενο + Κατηγορούμενο του Αντικειμένου
π.χ. Δαρείος Κύρον σατράπην ἐποίησεν.

Μερικά ρήματα λειτουργούν
άλλοτε ως μεταβατικά
κι άλλοτε ως αμετάβατα

π.χ. Ἐπλεον τὸν κόλπον.

Ἐπλεον ἐπὶ τὴν Κερκυραν.

3. Συνδεδεικτό ρήμα + Κατηγορούμενο

π.χ. Σωκράτης σοφός ἐστι.

Ὡς συνδεδεικτά λειτουργοῦν τὰ ἐξῆς ρήματα:

- εἰμί, γίγνομαι, φαίνομαι, καθίσταμαι, ἀποβαίνω, τυγχάνω
- νομίζω, ἡγοῦμαι, κρίνω
- καλῶ, λέγω, ὀνομάζω
- αἰροῦμαι, λαγχάνω, χειροτονῶ

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ρήματος

• πάντα σε ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ

• εξαίρεση τὰ ἀπρόσωπα ρήματα

(Υ = ἀπαρέμφατο ἢ δευτερεύουσα ονομαστική πρόταση)

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ρήματος

• πάντα σε πλάγια πτώση

(ΓΕΝΙΚΗ – ΔΟΤΙΚΗ – ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ)

• στα δίπτωτα ρήματα τὸ Α διακρίνεται σε:

ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ
αιτιατική	γενική
αιτιατική	δοτική
αιτιατ. προσώπου	αιτιατ. πράγματος
γενική	δοτική

Υ – Α – Κ

μπορεῖ νὰ εἶναι:

- ❖ ουσιαστικό
- ❖ επίθετο
- ❖ αντωνυμία
- ❖ μετοχή
- ❖ αριθμητικό
- ❖ ἀπαρέμφατο
- ❖ δευτ. ονοματ. πρόταση
- ❖ ἀκλιτη λέξη ἢ φράση με ἄρθρο
- ❖ επιρρημ. προσδιορισμός με ἢ χωρίς ἄρθρο

☺ ΠΡΟΣΟΧΗ! Αντικείμενα που συνδέονται μεταξύ τους θεωροῦνται ένα

ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ

